

AKADEMIA POLONIJNA
POLONIA UNIVERSITY

Polonia University in Częstochowa

International scientific conference

**MEDICINE AND HEALTH CARE
IN MODERN SOCIETY: TOPICAL ISSUES
AND CURRENT ASPECTS**

November 3–4, 2022

IZDEVNIECĪBA
BALTĪJA
PUBLISHING

2022

International scientific conference “Medicine and health care in modern society: topical issues and current aspects” : conference proceedings (November 3–4, 2022. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. 124 pages.

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Andrzej Krynski, Prof. PhD, ThDr., Dr h.c. mult., Rector of Polonia University in Częstochowa.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

Література:

1. Штихно Л.В. *Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти*. 2016. № 6. С. 489–493.
2. Арустамова Н.А., Блінова О.М., Соболев С.М. *Дистанційне навчання: сутність, особливості та технології*. Херсон: ХДУ; 2020. 47 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-260-9-33>

**ELEMENTS OF IMPLEMENTATION OF THE COMPETENCE
APPROACH TO THE STUDENTS TRAINING
IN MEDICAL BIOLOGY**

**ЕЛЕМЕНТИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО
ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ
З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ**

Kravchuk M. G.

*Candidate of Medical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Biology,
Bogomolets National Medical
University*

Кравчук М. Г.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри біології,
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця*

Hurniak O. M.

*Candidate of Biological Sciences,
Senior Lecturer at the Department of
Biology,
Bogomolets National Medical
University*

Гурняк О. М.

*кандидат біологічних наук,
старший викладач кафедри біології,
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця*

Romanenko O. V.

*Doctor of Biological Sciences,
Professor,
Head of the Department of Biology,
Bogomolets National Medical
University
Kyiv, Ukraine*

Романенко О. В.

*доктор біологічних наук, професор,
завідувач кафедри біології,
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Сучасний освітній процес у закладах вищої медичної освіти базується на компетентнісному підході. Він передбачає забезпечення набуття студентами належного рівня знань й умінь, навичок самостійно

ставити та вирішувати професійні завдання, закладає основи професійного самовдосконалення й саморозвитку особистості [1, 2]. Зважаючи на згадане вище, організація навчального процесу потребує розробки і впровадження таких методик навчання здобувача вищої медичної освіти, що забезпечують формування майбутнього лікаря, який володіє прийомами самоосвіти, здатністю до безперервного набуття знань та вмінь з обраної ним спеціальності, є підготовленим до адекватного реагування на екстремальні ситуації у професійній діяльності. У зв'язку з цим актуальним завданням організації вищої медичної освіти є підготовка саме висококваліфікованих ініціативних, творчо-орієнтованих фахівців, які налаштовані самостійно приймати оперативні рішення задля збереження здоров'я пацієнта і надання йому своєчасної медичної допомоги.

З огляду на наведені вище характеристики сучасного лікаря, у закладах вищої медичної освіти до вкрай важливих складових навчальної діяльності належить самостійна робота студента. Вона, як особлива форма навчальної діяльності, спрямована на формування в студентів навичок до самостійного прийняття рішень на базі засвоєної ними сукупності знань, вмінь, навичок і передбачає впровадження відповідних підходів до системи організації як аудиторних, так і позааудиторних занять здобувачів вищої медичної освіти [3, 4]. Самостійній роботі студентів приділяється особлива увага в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця, при цьому її зміст регламентує відповідне положення про організацію освітнього процесу [5], яким передбачено, що самостійна робота студентів з конкретної дисципліни може включати, зокрема: підготовку до практичних занять; вивчення тем, які не входять до плану аудиторних занять; оволодіння практичними навичками; підготовку до кінцевого контролю рівня засвоєння навчального матеріалу (наприклад, до підсумкового контролю з відповідного розділу навчальної дисципліни, до іспиту). Коректно організована та належним чином методично забезпечена самостійна робота студента сприяє набуттю ним навичок самоорганізації та самоконтролю діяльності, що є актуальним для розвитку професійних компетенцій особистості [6].

У зв'язку з наведеним вище на кафедрі біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця науково-педагогічними працівниками створені навчально-методичні матеріали для організації аудиторної та позааудиторної самостійної роботи студентів, застосування яких активізує пізнавальну діяльність студентів під час вивчення ними природничо-наукової дисципліни «медична біологія».

При цьому їх позааудиторна робота включає, в тому числі, підготовку до практичних занять, вивчення таких тем, які не входять до плану аудиторних занять і кореспондуються з темами практичних занять в межах відповідного змістового модуля з навчальної дисципліни «медична біологія». У процесі підготовки до практичних занять з медичної біології студенту пропонується, зокрема: опрацювати теоретичний матеріал з конкретної теми з використанням рекомендованої основної та додаткової літератури, на підставі чого скласти відповідний конспект; самостійно опрацювати контрольні запитання та тестові завдання різного рівня складності до конкретної теми, наведені в підготовленій науково-педагогічними працівниками кафедри біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця навчальній книзі «Медична біологія: Посібник з практичних занять» [7]. На окремому етапі підготовки до практичних занять з медичної біології студентів необхідно виконати такі завдання, як, наприклад: занотування визначень термінів та понять з теми заняття; складання схем; заповнення таблиць; розв'язання навчальних вправ та ситуаційних задач [8]. Сукупність згаданих вище завдань може розглядатися як складова робочого зошиту для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «медична біологія». Він має посісти місце важливого дидактичного засобу й сприяти оптимізації та підвищенню ефективності навчання, забезпеченню активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, а також використуватися викладачем в якості засобу координації роботи студентів з оволодіння навчальним матеріалом. Впровадження згаданої вище схеми алгоритму підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни «медична біологія» студентів є орієнтованим на створення умов для системного засвоєння ними теоретичного матеріалу, на оволодіння ними навичками роботи з навчальною літературою, на формування в них необхідних майбутньому фахівцеві знань і умінь.

Література:

1. Самойленко Т.І., Козлова Л.Б., Кравченко О.П. Формування самоосвітньої компетентності у студентів-медиків. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи: збірник наукових праць. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2020. Вип. 75 (Т. 1). С. 176–179.*

2. Корнова Н.І., Кравчук М.Г., Романенко О.В. Самостійна робота студентів як складова організації навчального процесу. *International scientific conference «Innovative projects and programs on psychology, pedagogy and education»: conference proceedings, December 10–11, 2021. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”*. 2021. P. 67–69.
3. Феденько С.М. Самостійна позааудиторна робота у системі професійної підготовки майбутніх фахівців фармації. *Освітній дискурс. Гуманітарні науки: збірник наукових праць*. Київ. 2018. Вип. 6 (6-7). С. 35–43.
4. Максименко С.Д., Філоненко М.М. Педагогіка вищої медичної освіти: підручник. Київ. 2021. 288 с.
5. Положення про організацію освітнього процесу в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/11jqoQ06B_9FnjC5pe-JBD1jsV0GOf7QG/view
6. Горбатюк О.В., Поліщук С.В. Підвищення ефективності самостійної роботи студентів як проблема вищої школи. *Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н.В.]*. Вип. 31 (2-2021). Київ. 2021. С. 7–17.
7. Романенко О.В., Кравчук М.Г., Грінкевич В.М., Костилюв О.В. Медична біологія: Посібник з практичних занять / за ред. О.В. Романенка. 2-е вид. Київ: «Медицина», 2020. 472 с.
8. Кравчук М.Г., Гурняк О.М., Романенко О.В. Шляхи забезпечення самостійної роботи студента з медичної біології. *International scientific conference «The role of psychology and pedagogy in the spiritual development of modern society»: conference proceedings, July 30–31, 2022. Riga, Latvia: «Baltija Publishing»*. 2022. P. 169–173.